

_____ / _____ /

**ПОЛОЖЕННЯ
про фінансові послуги
кредитної спілки «САМОПОМІЧ»
(НОВА РЕДАКЦІЯ)**

Розділ I. Загальні положення

1. Відповідно до Законів України «Про кредитні спілки», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про споживче кредитування», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», Положення про ліцензування та реєстрацію надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання фінансових послуг, що затверджено постановою Правління Національного банку України від 24 грудня 2021 року № 153, свого Статуту та за наявності відповідних ліцензій, кредитна спілка «САМОПОМІЧ» (надалі – кредитна спілка) надає наступні види фінансових послуг:

- 1) залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення;
- 2) надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

2. При наданні фінансових послуг кредитна спілка здійснює передбачені законодавством процедури щодо фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

3. Кредитна спілка надає фінансові послуги зазначені у п. 1. Розділу I цього Положення, у відповідності до вимог чинного законодавства України.

4. Кредитна спілка здійснює надання фінансових послуг, зазначених у п. 1. Розділу I цього Положення, на підставі відповідних договорів, які є додатками до цього Положення та відповідають вимогам Цивільного кодексу України, Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», статтям 12 та 13 Закону України «Про споживче кредитування», Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок, що затверджені розпорядженням Держфінпослуг № 821 від 30.12.2011р. та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 10.02.2012р. за № 211/20524 (із змінами), Положення про додаткові вимоги до договорів небанківських фінансових установ про надання коштів у позику (споживчий, фінансовий кредит), що затверджено Постановою Правління Національного банку України від 03.11.2021 р. № 113.

5. Кредитна спілка протягом часу, встановленого внутрішніми правилами (документами), забезпечує прийом членів кредитної спілки для проведення відповідних розрахунків, надання необхідної інформації та консультацій.

6. Це Положення є внутрішніми правилами про надання фінансових послуг кредитної спілки, а також визначають порядок взаємодії зі споживачами та порядок розгляду звернень споживачів.

7. Це Положення набирає чинності на наступний день після затвердження спостережною радою кредитної спілки.

8. Умови надання та порядок надання окремих видів фінансових послуг є однаковими для кредитної спілки та її відокремлених підрозділів.

**Розділ II. Порядок надання фінансових послуг
Глава 1. Залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки
на депозитні рахунки**

1.1. Порядок залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

1.1.1. Внесок (вклад) на депозитний рахунок - грошові кошти, внесені до кредитної спілки її членами на договірних умовах на визначений строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі впливом встановленого договором строку.

1.1.2. Внесок (вклад) на депозитний рахунок, а також нарахована на такий внесок (вклад) плата (проценти) є власністю члена кредитної спілки та належить до її зобов'язань.

1.1.3. Кредитна спілка залучає внески (вклади) на депозитні рахунки наступних видів:

1. строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок (надалі – строковий вклад).
Строкові вклади залучаються на строк від 3 місяців до 36 місяців.

1.1.4. Кредитна спілка здійснює нарахування плати (процентів) на внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки на підставі відповідних договорів в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Нарахування процентів за договором залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок відбувається за фактичну кількість днів користування кредитною спілкою сумою внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок і починається з наступного дня після отримання кредитною спілкою суми внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, а припиняється в день визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Для цілей розрахунку процентів за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки використовується календарний рік.

1.1.5. Мінімальний та максимальний розміри вкладів за окремими видами внесків (вкладів) на депозитні рахунки.

Мінімальний розмір вкладень за строковим вкладом становить 1000 (тисяча) гривень.

Максимальний розмір вкладень за строковим вкладом в межах договору 150 (сто п'ятдесят) тис. грн.

Максимальний розмір вкладів одного члена не може перевищувати 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки.

1.1.6. Мінімальний та максимальний строк дії договорів за окремими видами строкових внесків (вкладів) на депозитні рахунки:

мінімальний строк дії договору – три місяці;

максимальний строк дії договору – сорок вісім місяців.

У межах встановленого максимального строку дії договору кредитна спілка, на підставі заяви вкладника, за рішенням правління, має право укладати додаткові договори до договору про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, якими продовжувати строк дії основного договору.

1.1.7. Можливість застосування в договорах по внесках (вкладах) членів кредитної спілки на депозитні рахунки змінних процентів не передбачається.

1.1.8. За договором про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок кредитна спілка зобов'язана видати внесок (вклад) та нараховані проценти за цим внеском (вкладом) із впливом строку дії, визначеного у договорі про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

Повернення вкладникові строкового вкладу та нарахованих процентів за цим вкладом до закінчення строку його дії можливе виключно у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, за рішенням суду, а також у разі реорганізації або ліквідації кредитної спілки.

1.1.9. Примірні договори щодо залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки, та є додатком №1 до цього Положення.

1.1.10. Підтвердженням залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки є укладені в письмовій формі договори, первинні бухгалтерські документи, оформлені згідно з вимогами законодавства України, та належним чином зафіксована в комплексній інформаційній системі кредитної спілки інформація про операції кредитної спілки з внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитних рахунках.

1.1.11. Кредитна спілка веде облік внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки відповідно до вимог чинного законодавства України.

1.1.12. Розгляд заяв про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та прийняття рішень по цих заявах здійснюється правлінням кредитної спілки в строк до 15 робочих днів з дня надходження відповідної заяви. Правління може відмовити членам у прийнятті внесків на депозитні рахунки виходячи із відсутності потреби спілки в коштах зумовленої відсутністю заяв на кредити, наявністю вільних коштів.

1.1.13. При здійсненні діяльності з залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки через відокремлені підрозділи кредитної спілки укладення договорів про (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки здійснює відокремлений підрозділ.

1.1.14. Кредитна спілка не здійснює залучення третіх осіб під час залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

1.2. Умови залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

1.2.1. Кредитна спілка залучає внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки із застосуванням наступних умов:

А. За способом виплати процентів:

1. з виплатою процентів помісячно;
2. з виплатою один раз на шість місяців;
3. з виплатою процентів кінці дії договору

Б. За режимом довнесення суми внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок протягом дії договору:

1. без права довнесення частини суми внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

В. За режимом зняття частини суми внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок протягом дії договору:

1. без права зняття частини суми внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

Виходячи із встановлених у підпункті 1.2.1 розділу II цього Положення умов внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, кредитна спілка залучає внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки за підвидами, що встановлюються відповідним рішенням спостережної ради.

1.2.2. Розмір плати (процентів), яка нараховується за кожним з підвидів внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, встановлюється за рішенням спостережної ради кредитної спілки.

1.2.3. Критеріями визначення розміру процентної ставки за кожним з підвидів внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки є:

- ринкові тенденції;
- безбиткова діяльність кредитної спілки;
- дотримання встановлених нормативів діяльності;
- строк, на який залучаються кошти;
- попередній досвід залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

Глава 2. Надання кредитів членам кредитної спілки

2.1. Загальні питання щодо надання кредитною спілкою фінансової послуги по наданню кредитів членам кредитної спілки.

2.1.1. Кредитом члену кредитної спілки є грошові кошти надані кредитною спілкою позичальникові (члену кредитної спілки) у готівковій або безготівковій формі під процент, у розмірі та на умовах, встановлених кредитним договором, з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у визначені кредитним договором строки.

2.1.2. Кредитна спілка не здійснює залучення третіх осіб під надання кредитів членам кредитної спілки.

2.2. Умови надання кредитів членам кредитної спілки.

2.2.1. Кредитна спілка надає членам кредитної спілки кредити із врахуванням наступних умов:

А. За строком дії кредитного договору:

- 1) кредити з строком погашення до 60 місяців

Б. За цільовим призначенням кредитів:

- 1) комерційні кредити;
- 2) кредити на ведення особистих селянських господарств;
- 3) кредити на придбання, будівництва, ремонту та реконструкції нерухомого майна;
- 4) споживчі кредити (для придбання автотранспорту, лікування, навчання, інші потреби)

В. За видами забезпечення виконання зобов'язань за кредитними договорами:

- 1) застава;
- 2) порука;
- 3) інші види забезпечення не заборонені законодавством.

Г. За режимами сплати процентів і основної суми кредиту:

1) кредит із щомісячною сплатою процентів і сплатою основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору. Нарахування проводиться на залишок заборгованості за кредитом;

2) кредит із щомісячною сплатою процентів і щомісячною сплатою рівних часток основної суми кредиту, які розраховуються шляхом ділення загальної суми наданого кредиту на кількість місяців користування кредитом. Нарахування і сплата процентів проводиться на залишок заборгованості за кредитом;

3) кредит із щомісячною сплатою процентів і основної суми кредиту «рівними долями», за яким передбачається незмінна (однакова) сума платежу протягом всього терміну дії договору. Такий платіж включає в себе як проценти, нараховані за користування кредитом, так і частину кредиту. При цьому, питома вага процентів, які нараховуються на залишок основної суми, з кожним наступним платежем зменшується, а питома вага суми кредиту зростає. Нарахування проводиться на залишок заборгованості за кредитом;

4) кредит із щомісячною сплатою процентів і щомісячною сплатою рівних часток основної суми кредиту, які розраховуються шляхом ділення загальної суми наданого кредиту на кількість місяців користування кредитом. Нарахування і сплата процентів проводиться на початкову суму кредиту;

5) кредит із щомісячною сплатою процентів і основної суми кредиту «рівними долями», за яким передбачається незмінна (однакова) сума платежу протягом всього терміну дії договору. Такий платіж включає в себе як проценти, нараховані за користування кредитом, так і частину кредиту. При цьому, питома вага процентів, які нараховуються на залишок основної суми, з кожним наступним платежем зменшується, а питома вага суми кредиту зростає. При цьому, нарахування і сплата процентів проводиться на початкову суму кредиту.

Д. Кредит надається члену кредитної спілки однією сумою, на підставі кредитного договору, або частинами (траншами), на підставі договору відновлювальної кредитної лінії.

Виходячи із зазначених вище умов відповідним рішенням спостережної ради кредитної спілки встановлюються підвиди кредитів та розмір плати (процентів) для кожного з цих підвидів кредитів з урахуванням критеріїв визначення розміру процентної ставки, визначених підпунктом 2.4. розділу II цього Положення.

2.3. Кредитна спілка видає кредити членам кредитної спілки по підвидам, встановленим відповідним рішенням спостережної ради.

2.4. Критеріями визначення розміру процентної ставки для кожного з підвидів кредитів є:

- строк користування кредитом;
- цільове призначення кредиту;
- кредитний ризик;
- дотримання встановлених нормативів діяльності;
- надане забезпечення;
- ринкові тенденції;
- безбиткова діяльність кредитної спілки;
- потреби членів кредитної спілки;
- попередній досвід надання кредитів.

2.5. Порядок надання кредитів членам кредитної спілки.

2.5.1. Примірні кредитні договори затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки та є додатками № 2, 3 до цього Положення.

Заява про надання кредиту повинна містити інформацію про особу позичальника, місце проживання, номери телефонів, місце роботи, інформацію про щомісячні доходи позичальника, інформацію щодо кредиту, а саме сума кредиту, строк користування кредитом, цільове призначення кредиту, запропоноване забезпечення, тощо.

2.5.2. Кредитні договори та договори забезпечення повинні бути укладені в письмовій формі, відповідно до вимог цивільного законодавства України. Недійсність договору забезпечення не тягне за собою недійсності основного зобов'язання – кредитного договору.

2.5.3. Кредитна спілка здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Нарахування процентів за договорами кредиту відбувається за фактичний строк користування кредитом і починається з наступного дня після отримання членом

кредитної спілки суми кредиту, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за кредитом використовується календарний рік.

2.5.4. Порядок проведення оцінки кредитоспроможності позичальника включає в себе аналіз:

- документів, перелік яких, встановлений для отримання кредиту;
- інформації про позичальника.

2.5.5. До укладення кредитного договору кредитна спілка, використовуючи свої професійні можливості, оцінює кредитоспроможність позичальника, враховуючи, зокрема, строк, на який надається кредит, суму кредиту, доходи позичальника та мету отримання кредиту, а також інформацію щодо виконання позичальником зобов'язань за кредитними операціями, включаючи зобов'язання перед іншими кредитодавцями. Оцінка кредитоспроможності позичальника здійснюється на підставі достатньої інформації, отриманої від нього, та, за необхідності, на основі інформації, законно отриманої з інших джерел.

Для проведення оцінки кредитоспроможності позичальник надає до кредитної спілки оригінали наступних документів:

- Заяву на отримання кредиту, яка має включати інформацію визначену пунктом 2.5.1. розділу II цього Положення;
- Паспорт або документ, що його заміняє;
- Інформацію про присвоєння реєстраційного номеру облікової картки платника податків (ідентифікаційного номеру);
- Довідку про доходи (довідку про заробітну плату за останні 6 місяців) – за наявності.

При наданні кредитів на ведення фермерських господарств, позичальник крім вище зазначених документів надає копії та оригінали документів, що підтверджують право на діяльність фермерського господарства.

При наданні комерційних кредитів, позичальник крім вище зазначених документів надає копії та оригінали документів, що підтверджують реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності, звітності до органів державної податкової служби.

У випадку недостатності інформації в наданих документах для прийняття рішення про надання кредиту кредитна спілка має право вимагати від позичальника надання й інших документів крім перелічених вище.

2.5.6. Критерії, яким повинен відповідати заявник для отримання кредиту:

- членство в кредитній спілці.

За результатами розгляду поданих документів, кредитний комітет приймає рішення про надання кредиту чи відмову в наданні кредиту.

2.5.7. Розгляд заяв про надання кредитів та прийняття рішень по цих заявах здійснюється кредитним комітетом кредитної спілки в строк до 15 робочих днів з дня надходження відповідної заяви.

2.5.8. При здійсненні діяльності з надання кредитів членам кредитної спілки через відокремлені підрозділи кредитної спілки, оцінку кредитоспроможності позичальника, укладення кредитних договорів та договорів забезпечення, видачу кредиту, здійснює відокремлений підрозділ.

2.6. Особливості надання кредитів в режимі відновлювальної кредитної лінії.

2.6.1. Кредитна лінія передбачає можливість поетапного використання кредитних коштів наданих кредитною спілкою члену спілки (позичальникові) у готівковій або безготівковій формі під процент, у розмірі та на умовах, встановлених договором кредитної лінії з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у визначені договором строки.

2.6.2. Кредитна лінія є відновлювальною. Відновлювальна кредитна лінія – це форма видачі кредиту частинами (траншами) в межах певного ліміту встановленого у договорі кредитної лінії, при якому у разі часткового або повного погашення кредиту позичальник може повторно отримати кредит в межах зазначеного ліміту, протягом строку дії договору кредитної лінії та на умовах договору кредитної лінії.

2.6.3. Проценти на кредит по договору відновлювальної кредитної лінії нараховуються лише за час фактичного користування коштами.

2.6.4. Примірний договір (відновлювальної кредитної лінії) є різновидом кредитного договору.

Розділ III. Порядок взаємодії та порядок проведення моніторингу наданих кредитів і супроводження прострочених, неповернених, у тому числі безнадійних кредитів.

1.1. З метою нагляду за своєчасністю сплат за наданими кредитами кредитна спілка веде належний аналітичний облік. Обов'язки щодо організації моніторингу наданих та супроводження прострочених кредитів покладаються на кредитний комітет кредитної спілки.

1.2. Поточний моніторинг за дотриманням умов кредитних договорів здійснюється інспектором кредитним, працівниками кредитної спілки. Зокрема порядок здійснення моніторингу передбачає, що інспектор кредитний здійснює контроль за своєчасністю та повнотою передбачених кредитними договорами платежів на підставі звірення фактично отриманих платежів, інформація про які надходить від бухгалтерії кредитної спілки, з графіком планових платежів встановлених договором по цьому кредиту, виявляє порушення та доводить інформацію по цих порушеннях до відома членів кредитного комітету.

1.3. У випадку виявлення прострочення платежів інспектор кредитний вживає заходи, передбачені в пунктах 1.5. – 1.7. Розділу III цього Положення.

1.4. В окремих випадках за рішенням кредитного комітету кредитна спілка може відкласти застосування щодо позичальника заходів примусового стягнення боргу з дотриманням передбачених законодавством процесуальних строків.

1.5. Протягом трьох місяців з моменту виявлення простроченості за кредитом кредитна спілка повинна вжити наступні заходи для добровільного виконання позичальником своїх договірних зобов'язань, а саме:

в термін до 30 днів прострочення – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі та/або простими листами та/або іншими засобами зв'язку;

в термін до 90 днів прострочення платежу – надсилає позичальнику та поручителю (у разі його наявності) рекомендовані листи – попередження.

1.6. У випадку, якщо заходи визначені в п.1.5. Розділу III цього Положення не призвели до повної або часткової сплати боргу, кредитна спілка вдається до дій, що спрямовані на стягнення боргу примусовим шляхом. Перед їх вчиненням кредитна спілка:

1) визначає на підставі кредитного договору суму заборгованості. При цьому, за рішенням спостережної ради зупиняється нарахування процентів. Також, після зупинення нарахування процентів, за рішенням кредитного комітету, на підставі обґрунтованої заяви позичальника, може застосовуватись реструктуризація заборгованості.

2) визначає шляхи звернення стягнення на забезпечення кредитного договору, у разі наявності такого забезпечення, або звернення стягнення на майно позичальника.

3) вживає заходи для встановлення фактичного місця проживання позичальника.

1.7. Кредитна спілка може застосовувати реструктуризацію заборгованості за кредитним договором (далі - Реструктуризація). Реструктуризація може здійснюватись на будь-якому етапі дії кредитного договору з моменту виникнення заборгованості.

1.7.1. Реструктуризація може здійснюватись шляхом:

- відстрочення або розстрочення сплати заборгованості, накопиченої позичальником,
- пролонгації кредитного договору;
- зменшення розміру процентів (відсотків) за кредитним договором за наявності об'єктивних обставин (хвороба, смерть іншого з подружжя, інші).

1.7.2. Відстрочення сплати заборгованості, накопиченої позичальником – це перенесення на більш пізній строк сплати заборгованості в межах строку дії кредитного договору.

1.7.3. Розстрочення сплати заборгованості, накопиченої позичальником – це розподіл суми заборгованості на кілька платежів, які вносяться протягом визначених строків, в межах строку дії кредитного договору.

1.7.4. Пролонгація кредитного договору – це продовження строку дії кредитного договору. Обов'язковою умовою застосування пролонгації є повне погашення позичальником заборгованості по сплаті нарахованих процентів.

1.7.5. Реструктуризація може здійснюватись до прострочених та/або неповернутих кредитів.

1.7.6. Реструктуризація здійснюється шляхом укладення додаткового договору про внесення змін до кредитного договору.

1.8. Стягнення боргу примусовим шляхом здійснюється з використанням відповідних правових механізмів та процесуальних форм, передбачених чинним законодавством. Якщо вжиті заходи, які визначені в п. 1.6. розділу III цього Положення не призвели до погашення заборгованості по простроченому чи неповернутому кредиту, кредитна спілка звертається до суду з позовом про стягнення боргу з позичальника, поручителя (за наявності).

1.9. Якщо вжиті заходи, які визначені в розділі III цього Положення не призвели до погашення заборгованості по простроченому чи неповернутому кредиту, кредитна спілка, за наявності у неї відповідних виконавчих документів, звертається до органів державної виконавчої служби з відповідною заявою про відкриття виконавчого провадження.

1.10. Безнадійні кредити підлягають списанню за рішенням спостережної ради кредитної спілки.

Кредитна спілка здійснює супроводження неповернених, у тому числі безнадійних кредитів у наступному порядку:

За наявності підстав, за поданням інспектора кредитного, кредитний комітет приймає обгрунтоване рішення про відстрочення визнання неповерненого кредиту безнадійним. Подання інспектора кредитного має містити обгрунтування та документальне підтвердження можливості повернення позичальником кредиту.

Після прийняття рішення кредитним комітетом про відстрочення визнання неповерненого кредиту безнадійним інспектор кредитний вживає заходи для виконання позичальником своїх договірних зобов'язань за неповерненим кредитом:

- у разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня прийняття рішення кредитним комітетом здійснює заходи, передбачені п.1.6. Розділу III цього Положення з урахуванням строку позовної давності.

Кредитна спілка супроводжує безнадійні кредити шляхом здійснення наступних заходів для виконання позичальником та/або поручителем (заставадавцем) договірних зобов'язань:

Щодо неповернених кредитів, крім випадків, коли кредитним комітетом прийнято обгрунтоване рішення про відстрочення визнання кредиту безнадійним:

Інспектор кредитний протягом одного місяця з дня визнання кредиту безнадійним – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі.

У разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня визнання кредиту безнадійним, кредитна спілка здійснює заходи передбачені п.1.6. Розділу III цього Положення, з урахуванням строку позовної давності.

Щодо прострочених, або неповернених кредитів, за якими є документальне підтвердження про неможливість стягнення, та прострочених кредитів, за якими кредитним комітетом прийнято обгрунтоване рішення про визнання кредиту безнадійним:

Інспектор кредитний, у разі наявності виконавчого документу про стягнення заборгованості за безнадійним кредитом щороку звертається до державної виконавчої служби із заявою про примусове стягнення заборгованості з боржника (в межах строків пред'явлення виконавчих документів до виконання) та кожні півроку здійснює перевірку наявності обставин, що унеможливають стягнення заборгованості, або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обгрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним.

У разі відсутності судового рішення про стягнення заборгованості, кредитна спілка звертається до суду із позовом про стягнення заборгованості (в межах строку позовної давності). Крім того, інспектор кредитний кожні три місяці здійснює перевірку наявності обставин що унеможливають стягнення заборгованості, або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обгрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним.

Розділ IV. Строки та порядок зберігання інформації про надання фінансових послуг

1.1. Кредитна спілка веде облік укладених договорів з надання фінансових послуг, які зобов'язана зберігати не менше ніж п'ять років після закінчення строку дії договору та/або до повного виконання зобов'язань за таким договором, якщо інше не встановлено законодавством України.

1.2. Реєстр договорів про надання фінансових послуг ведеться в електронній формі, а за потреби й у паперовій.

1.3. Договори про надання фінансових послуг зберігаються у папках та електронних базах даних.

1.4. Для розмежування функцій працівників кредитної спілки, зменшення кількості можливих помилок, при використанні комплексної інформаційної системи надання кредитною спілкою фінансових послуг, здійснюється розмежування функцій користувачів різними рівнями доступу. Порядок рівнів доступу та інші питання щодо порядку зберігання документів та іншої інформації, пов'язаної з наданням фінансових послуг, визначається Положенням про документообіг у кредитній спілці.

Розділ V. Порядок взаємодії та порядок розгляду звернень споживачів

Глава 1. Права та обов'язки кредитної спілки та споживача фінансових послуг

1.1. Права та обов'язки кредитної спілки та споживача фінансових послуг при залученні внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

1.1.1. Кредитна спілка має право:

- прийняти внесок (вклад) від члена кредитної спілки та вимагати від нього належного виконання своїх зобов'язань, згідно з умовами укладеного договору;

- вимагати від члена кредитної спілки надання документів, необхідних для оформлення внеску (вкладу).

1.1.2. Кредитна спілка зобов'язана:

1) використовувати внесок (вклад) на цілі визначені Статутом кредитної спілки та законодавством України;

2) повернути внесок (вклад), прийнятий від члена кредитної спілки, згідно з умовами укладеного договору;

3) нараховувати та сплачувати члену кредитної спілки проценти за користування внеском (вкладом) у строки та в розмірах, які передбачені умовами укладеного договору;

4) забезпечити таємницю внеску (вкладу), згідно законодавства України;

5) дотримуватися умов укладеного договору;

6) відповідно до вимог Податкового кодексу України виступати податковим агентом члена кредитної спілки (платника податку) під час нарахування процентів на внесок (вклад).

1.1.3. Член кредитної спілки (споживач фінансових послуг) має право:

1) вимагати від кредитної спілки виконання своїх зобов'язань за укладеним договором;

2) достроково в односторонньому порядку вимагати розірвання укладеного договору, з поверненням внеску (вкладу) та нарахованих процентів, попередньо повідомивши кредитну спілку в порядку та з врахуванням наслідків, передбачених укладеним договором;

3) вимагати від кредитної спілки надання інформації про всі розрахунки за укладеним договором.

1.1.4. Член кредитної спілки (споживач фінансових послуг) зобов'язаний:

1) дотримуватись умов укладеного договору;

2) для отримання внеску (вкладу) та процентів – пред'явити кредитній спілці паспорт або документ, що його заміняє;

3) після закінчення строку на який залучено внесок (вклад) або у випадку дострокового розірвання укладеного договору, отримати належні до виплати грошові кошти, згідно умов укладеного договору.

1.2. Права та обов'язки кредитної спілки та члена кредитної спілки (споживача фінансових послуг) при наданні коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

1.2.1. Кредитна спілка має право:

1) вимагати від члена кредитної спілки (споживача фінансових послуг) послуг надання усіх необхідних документів для здійснення перевірки дотримання цільового призначення кредиту;

2) вимагати від члена кредитної спілки (споживача фінансових послуг) укладення договору щодо забезпечення виконання зобов'язання споживача фінансових послуг перед кредитною спілкою за договором;

3) вимагати від члена кредитної спілки (споживача фінансових послуг) повернення суми кредиту, процентів за користування кредитом в повному обсязі та виконання усіх інших зобов'язань передбачених договором;

4) передати іншій особі свої права кредитора за правочином відступлення права вимоги члена кредитної спілки (споживача фінансових послуг);

5) залучати колекторську компанію до врегулювання простроченої заборгованості;

6) вимагати повернення кредиту, строк виплати якого ще не настав, в повному обсязі у разі затримання членом кредитної спілки (споживачем фінансових послуг) сплати частини кредиту та/або процентів щонайменше на один календарний місяць, а за кредитом, забезпеченим іпотекою, та за кредитом на придбання житла щонайменше на три календарні місяці.

Якщо спілка отримує право вимагати дострокового повернення кредиту, то кредитна спілка зобов'язана у письмовій формі повідомити члена кредитної спілки (споживача фінансових послуг) про затримку сплати частини кредиту та/або процентів із зазначенням дій, необхідних для усунення порушення, та строку, протягом якого вони мають бути здійснені.

Якщо кредитна спілка відповідно до умов договору вимагає здійснення платежів, строк сплати яких не настав, або повернення кредиту, такі платежі або повернення кредиту здійснюються членом кредитної спілки (споживачем фінансових послуг) протягом 30 календарних днів, а за споживчим кредитом, забезпеченим іпотекою, та за кредитом на придбання житла - 60 календарних днів з дня одержання від кредитної спілки повідомлення про таку вимогу. Якщо протягом цього періоду член кредитної спілки (споживач фінансових послуг) усуне порушення умов договору, вимога кредитної спілки втрачає чинність.

1.2.2. Кредитна спілка зобов'язана:

1) прийняти від члена кредитної спілки (споживача фінансових послуг) виконання зобов'язань за кредитним договором (у тому числі й дострокове як частинами, так і в повному обсязі);

2) у відповідь на звернення члена кредитної спілки (споживача фінансових послуг) повідомити йому безоплатно інформацію (надати виписку) про поточний розмір його заборгованості, розмір суми кредиту, повернутої спілці, про платежі за договором, які сплачені, які належить сплатити, дати сплати або періоди у часі, а також повідомити іншу інформацію, надання якої передбачено законодавством України та договором;

3) повідомити споживача фінансових послуг про відступлення права вимоги протягом 10 робочих днів із дати такого відступлення;

4) кредитна спілка, а в разі залучення - новий кредитор або колекторська компанія, фіксувати кожна безпосередню взаємодію з питань врегулювання простроченої заборгованості (у разі виникнення) зі споживачем фінансових послуг, його близькими особами, представником, спадкоємцем, поручителем, майновим поручителем або третіми особами, взаємодія з якими передбачена договором та які надали згоду на таку взаємодію, за допомогою відео- та/або звукозаписувального технічного засобу; кредитна спілка зобов'язана, а в разі залучення - новий кредитор або колекторська компанія, попередити зазначених осіб про вищевказане фіксування.

1.2.3. Член кредитної спілки (споживач фінансових послуг) має право:

1) вимагати від кредитної спілки надання кредиту з дотриманням вимог договору та законодавства України;

2) звернутися до кредитної спілки, але не частіше одного разу на місяць, з заявою про надання інформації про поточний розмір його заборгованості, розмір суми кредиту, повернутої спілці, про платежі за договором, які сплачені, які належить сплатити, дати сплати або періоди у часі, а також іншу інформацію, надання якої передбачено законодавством України та договором;

3) в будь-який час повністю або частково достроково повернути кредит, у тому числі шляхом збільшення суми періодичних платежів;

4) звернутися до Національного банку України у разі порушення кредитною спілкою (новим кредитором та/або колекторською компанією) законодавства у сфері кредитування/споживчого кредитування, у тому числі порушення вимог щодо взаємодії із споживачем фінансових послуг при врегулюванні простроченої заборгованості (вимог щодо етичної поведінки), а також на звернення до суду з позовом про відшкодування шкоди, завданої споживачу фінансових послуг у процесі врегулювання простроченої заборгованості;

5) протягом 14 календарних днів з дня укладення кредитного договору відмовитися від договору без пояснення причин, у тому числі в разі отримання ним грошових коштів. Про намір відмовитися від договору споживач фінансових послуг повідомляє кредитну спілку у письмовій формі до закінчення вищевказаного строку. Протягом семи календарних днів з дати подання письмового повідомлення про відмову від договору споживач фінансових послуг зобов'язаний повернути кредитній спілці грошові кошти, одержані згідно з договором, та сплатити проценти за період з дня одержання коштів до дня їх повернення за ставкою, встановленою у договорі.

Член кредитної спілки (споживач фінансових послуг) не зобов'язаний сплачувати будь-які інші платежі у зв'язку з відмовою від договору. Право на відмову від договору не застосовується щодо:

- договорів про споживчий кредит, виконання зобов'язань за якими забезпечено шляхом укладення нотаріально посвідчених договорів (правочинів);

- споживчих кредитів, наданих на придбання робіт (послуг), виконання яких відбулося до закінчення строку відмови від договору;

- комерційних кредитів.

6) достроково припинити (розірвати) договір лише шляхом повернення суми кредиту та сплати нарахованих процентів.

1.2.4. Член кредитної спілки (споживач фінансових послуг) зобов'язаний:

1) використати кредит за цільовим призначенням, визначеним договором;

2) погашати кредит та сплачувати проценти в порядку визначеному договором;

3) надавати кредитній спілці всі необхідні документи для здійснення перевірки цільового призначення кредиту;

4) укласти договір щодо забезпечення виконання зобов'язання споживачем фінансових послуг перед кредитною спілкою за договором.

Член кредитної спілки (споживач фінансових послуг) не має права продовжувати строк кредитування або строк виплати кредиту, установлені договором.

1.3. Кредитної спілки та член кредитної спілки (споживач фінансових послуг) зобов'язані належно реагувати на письмові та усні звернення одна одної, письмово повідомляти одна одну про зміну місця проживання (місцезнаходження), номеру телефону протягом п'яти календарних днів з дня виникнення зазначених змін.

1.4. Інші права та обов'язки кредитної спілки та споживача фінансових послуг визначаються в примірних договорах про надання фінансових послуг, які є додатками до цього Положення.

Глава 2. Порядок розгляду кредитною спілкою звернень споживачів фінансових послуг

2.1. Член кредитної спілки надсилає звернення до кредитної спілки згідно контактних даних кредитної спілки, що вказані на веб-сайті кредитної спілки або в договорі, що укладений між кредитною спілкою та її членом.

2.2. Термін розгляду звернення - не більше одного місяця з дня його надходження. Загальний термін розгляду звернення (у разі його продовження, якщо в місячний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо) не повинен перевищувати 45 календарних днів.

2.3. У разі отримання кредитною спілкою письмової вимоги члена кредитної спілки про повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок або його частини кредитна спілка зобов'язана:

прийняти письмову вимогу шляхом проставлення на ній дати отримання, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи кредитної спілки;

zareєструвати письмову вимогу члена кредитної спілки згідно з положенням про документообіг, затвердженим кредитною спілкою;

виконати вимогу відповідно до умов договору залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

У разі неможливості виконання кредитною спілкою вимоги члена кредитної спілки про повернення внеску (вкладу) або його частини кредитна спілка зобов'язана видати вкладникові письмове повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням причини, дати видачі повідомлення, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи кредитної спілки.

2.4. Споживач має право звернутись зі зверненням до Національного банку України. Перелік контактних даних розміщено в розділі «Захист прав споживачів» на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України.

2.5. Посилання на розділ “Звернення громадян” офіційного Інтернет-представництва Національного банку <https://bank.gov.ua/ua/consumer-protection/citizens-appeals>.

2.6. Посилання на розділ «Захист прав споживачів» на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку: <https://bank.gov.ua/ua/consumer-protection>.

2.7. Контакти Національного банку України:

Адреса	Для листування: вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601. Для подання письмових звернень громадян: вул. Інститутська, 11-б, м. Київ, 01601.
Номер контактного телефону	0 800 505 240
Адреса електронної пошти	nbu@bank.gov.ua
Адреса вебсайта	https://bank.gov.ua/

2.8. Термін розгляду звернення - не більше одного місяця з дня його надходження.

2.9. Загальний термін розгляду звернення (у разі його продовження, якщо в місячний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо) не повинен перевищувати 45 календарних днів.

Глава 3. Контроль кредитної спілки за діями осіб, залучених до надання фінансових послуг та для врегулювання простроченої заборгованості

3.1. Кредитна спілка до надання фінансових послуг та для врегулювання простроченої заборгованості залучає лише працівників кредитної спілки та членів органів управління кредитної спілки.

У разі залучення колекторської компанії до врегулювання простроченої заборгованості кредитна спілка зобов'язана внести зміни до цього Положення та визначити порядок контролю кредитної спілки за діями колекторської компанії, залученої для врегулювання простроченої заборгованості.

3.2. Працівники кредитної спілки та члени органів управління кредитної спілки, які залучаються до надання фінансових послуг та для врегулювання простроченої заборгованості у період трудових відносин з кредитною спілкою (перебування на посадах в органах управління) і протягом трьох років після їх закінчення зобов'язані:

- не розголошувати інформацію з обмеженим доступом кредитної спілки, яка буде мені довірена або стане відома у зв'язку із виконанням трудових обов'язків чи перебуванням на посаді в органах управління;

- не розголошувати інформацію, що міститься в базах персональних даних;

- не поширювати і не використовувати в своїх інтересах чи в інтересах третіх осіб інформацію з обмеженим доступом кредитної спілки без згоди голови правління та осіб, яких вона стосується;

- вживати необхідних заходів з метою забезпечення збереження інформації з обмеженим доступом;
- негайно повідомляти голову правління кредитної спілки про усі спроби третіх осіб одержати інформацію з обмеженим доступом;
- зберігати інформацію з обмеженим доступом членів кредитної спілки, фізичних та юридичних осіб, з якими кредитною спілкою встановлено договірні чи інші ділові стосунки;
- не використовувати інформацію з обмеженим доступом кредитної спілки для здійснення будь-якої діяльності, що може завдати шкоду інтересам кредитної спілки чи її членів;
- у випадку звільнення всі носії інформації, які містять персональні дані та конфіденційну інформацію кредитної спілки (рукописи, чернетки, креслення, магнітні стрічки, фотокартки, диски, дискети, роздруківки на принтері, кіно-, фотонегативи і позитиви та ін.), що знаходяться у їхньому розпорядженні у зв'язку з виконанням посадових чи службових обов'язків у кредитній спілці, передати голові правління кредитної спілки;
- про втрату або нестачу носіїв конфіденційної інформації, бази персональних даних, документів з обмеженим доступом, посвідчень, пропусків, ключів від режимних приміщень, сховищ, шаф, сейфів, особистих печаток та про інші факти, що можуть призвести до розголошення конфіденційної інформації кредитної спілки, а також про причини та умови можливого витоку таких відомостей негайно повідомити голову правління кредитної спілки.

Будь-який працівник кредитної спілки/член органу управління, який залучається до надання фінансових послуг та для врегулювання простроченої заборгованості, зобов'язаний під особистий зобов'язання про нерозголошення інформації з обмеженим доступом кредитної спілки, за формою, що встановлена у Додатку № 1 до Положення про документообіг у кредитній спілці.

3.3. Врегулювання простроченої заборгованості кредитної спілки здійснюється в порядку, що передбачений статтею 25 Закону України «Про споживче кредитування» та Положенням про вимоги до кредитодавця, нового кредитора, колекторської компанії та їхньої діяльності при здійсненні ними врегулювання простроченої заборгованості, що затверджено постановою правління Національного банку України 09 липня 2021 року №79.

Глава 4. Порядок укладення договору у формі електронного документа

4.1. Кредитна спілка не укладає договори про надання фінансових послуг у вигляді електронного документа.

Глава 5. Порядок захисту персональних даних споживачів фінансових послуг

5.1. Кредитна спілка здійснює захист персональних даних від випадків втрати або знищення, від незаконної обробки, у тому числі незаконного розголошення, збирання, знищення чи доступу до персональних даних шляхом:

- обмеження кола осіб, що мають доступ до них;
- організації спеціального діловодства з окремими документами, що містять персональні дані;
- застосування технічних засобів для запобігання несанкціонованому доступу до електронних та інших носіїв персональних даних;
- застосування застережень щодо збереження та захисту персональних даних, а також відповідальності за її розголошення.

5.2. Кредитна спілка веде облік спроб та фактів несанкціонованих та/або незаконних дій з обробки персональних даних.

5.3. Кредитна спілка визначає рівень доступу працівників та членів органів управління до персональних даних відповідно до їх професійних чи службових або трудових обов'язків.

5.4. Захист персональних даних при обробці в складі комплексної інформаційної системи.

5.4.1. Кредитна спілка обробляє персональні дані в складі комплексної інформаційної системи, у якій забезпечується захист персональних даних відповідно до вимог законодавства України.

5.4.2. Обробка персональних даних в комплексній інформаційній системі може здійснюватись у складі інформаційно-телекомунікаційної системи із застосуванням засобів мережевого захисту від несанкціонованого доступу під час обробки персональних даних.

5.4.3. Право доступу до комплексної інформаційної системи надається працівникам кредитної спілки, в посадових інструкціях яких передбачено функції з обробки даних в комплексній інформаційній системі та членам органів управління за умови надання письмового зобов'язання про нерозголошення персональних даних.

5.4.4. При переведення на іншу посаду, яка не передбачає обробки персональних даних, або звільненні працівника (відкликаний члена органу управління), який мав право на обробку персональних даних в комплексній інформаційній системі, його ідентифікаційні дані (логін, пароль) вилучаються з системи.

5.4.5. Працівники кредитної спілки допускаються до обробки персональних даних лише після їх авторизації та ідентифікації (логін, пароль).

Доступ осіб, які не пройшли процедуру ідентифікації та/або автентифікації блокується.

5.4.6. Комплексна інформаційна система в обов'язковому порядку забезпечується антивірусним захистом та технічними засобами безперебійного живлення елементів інформаційної (автоматизованої) системи.

5.5. Захист персональних даних при обробці в картотеках.

5.5.1. Голова правління кредитної спілки та визначена ним відповідальна особа забезпечують захист персональних даних у формі картотек (на паперових носіях) від несанкціонованого доступу.

5.5.2. До роботи з картотеками персональних даних допускаються лише працівники, у посадових інструкціях яких передбачено відповідні функції та члени органів управління за умови надання письмового зобов'язання про нерозголошення інформації з обмеженим доступом.

5.5.3. Картотеки зберігаються у приміщеннях (шафах, сейфах), захищених від несанкціонованого доступу. Двері у приміщеннях (шафах, сейфах) повинні бути обладнані замком або контролем доступу.

5.6. Інші питання порядку захисту персональних даних споживачів фінансових послуг врегульовано в Порядку обробки та захисту персональних даних кредитною спілкою, що затверджується наказом голови правління.